

Umožňování

Nabízíte svým blízkým špatný druh pomoci?

Napsal David Batty

Jeden z nejčastějších problémů, které u dnešních křesťanů vidím je zmatek ohledně toho, jak pomoci mému blízkému, který má problém. Tím, že nabízíte špatný druh pomoci, nakonec problém příživují – a pracují proti tomu, co se Bůh v životě jejich drahého snaží dělat.

Každý den dostáváme dopisy nebo nám lidé volají a ptají se, jak mohou pomoci svému synovi nebo dceři, případně vnoučeti, které užívá drogy, chytlo se špatné party, bouří se proti svým rodičům. Mnozí z nich jsou zbožní rodiče, kteří se za své děti modlí a postí – a přesto s bolestí sledují, jak jejich děti pokračují na cestě rebelie a destrukce. Jedna matka mi řekla: „Modlím se za své děti, ale proč to Bohu tak trvá, než modlitby vyslyší?“

Takže co mohou rodiče a prarodiče udělat, aby pomohli svým milovaným? Přestat umožňovat!

Umožňování

- ☞ Nabízení špatného druhu pomoci.
- ☞ Cokoliv, co stojí v cestě tomu, aby člověk zakusil přirozené následky svého vlastního jednání.
- ☞ Zachraňování blízkého od toho, aby zakusil(a) bolestivé následky svých vlastních nezodpovědných rozhodnutí.

Co je to umožňování?

Umožňování je snaha pomoci druhému špatným způsobem. Umožňování je zachraňování našeho milovaného od toho, že by zakusil bolestivé následky svých nezodpovědných rozhodnutí.

Umožňování je cokoliv, co stojí dané osobě v cestě k tomu, aby zakusil(a) přirozené následky svého vlastního chování.

V Bibli v Galatským 6, 7 – 8 se o tom mluví jasně a přímočaře. „Neklamte se, Bohu se nikdo nebude posmívat. Co člověk zaseje, to také sklídí. Kdo zasévá pro své sobectví, sklídí zánik, kdo však zasévá pro Ducha, sklídí život věčný.“ Boží slovo je zde jasné – nenechme se oklamat a neklamme sami sebe! Vaše vlastní děti vás mohou oklamat, když na toto slovo přijde. Jsme ochotni uznat tyto verše jako pravdu, když se jedná o lidi kolem nás – ale když přijde na naše vlastní děti – jsme ochotni nechat Boha aby jednal?

Mnoho rodičů jednoduše není schopno se dívat na to, jak jejich děti bolí následky jejich špatných rozhodnutí – takže je zachrání. Jedna babička mi řekla: „Rozumím tomu, že má dcera alkoholička potřebuje zakusit bolestivé následky svého vlastního jednání, ale nejsem schopna se dívat na to, jak má vnoučata trpět – oni jsou

malí a nevinní.“ Takže jim „pomáhá“. Na první pohled to vypadá jako ta nejlepší věc – pomáhá nevinným vnoučatům. Ale nestaví se do cesty Bohu? Nenarušuje chod věcí, které by mohly pomoci opravdové nápravě? Na to neexistují jednoduché odpovědi. Pokud k vám Bůh jasně mluví, abyste tomu člověku pomohli, udělejte to. Ale příliš často nabízíme pomoc, ne proto, že by nás k tomu Bůh vedl, ale proto, že si myslíme, že je to správné. Někteří rodiče chtějí minimalizovat škody v životech svých dětí. Výsledkem je, že se stanou součástí klamu. Jeden otec řekl: „Když jde moje náctiletá dcera na rande, ujistím se, aby měla s sebou kondom. Nechci, aby dostala AIDS.“ Klame sám sebe i svou dceru – a taky muže, se kterým jde na rande. Bezpečný sex? Bezpečný hřích?

Pokud v někom budíme dojem, že existuje „bezpečný způsob, jak hřešit“, vysmíváme se Bohu. Hřích vždy způsobuje destrukci. Když do toho vstoupíme a zachráníme lidi od následků jejich hříchu, pouze postrkujeme naše drahé po cestě sebeklamu a destrukce dál.

Nabízíte špatný druh pomoci?

Jak tedy poznáme, jestli nabízíme špatný druh pomoci? Jednou zkouškou je zeptat se – brání má pomoc té osobě zakusit přirozené následky jejího nezodpovědného chování? Nebo – ta pomoc, kterou jsem již poskytl – opravdu to pomohlo? Mění se můj blízký? Podívejte se na jejich jednání – je tam zřetelné, že se stává zodpovědným? Nebo je váš blízký v další krizi, pokračující na cestě k destrukci? Musíte čelit faktům – přestaňte žít v zemi snění a přání.

Rodiče často začnou s umožňováním věcí dětem, když jsou ještě velmi malé. Když bylo našemu synovi 13 a začal nový školní rok, zapomněl si vzít svůj oběd. Tak jsem mu ho vzal a stávil jsem se tam na cestě do práce.

Umožňování
je cesta k sebeklamu

Rysy umožňovatele

1. Pracuje na sebezdokonalení.

Pokud bych byl lepším rodičem, můj syn by nebral drogy. Kdybych byla lepší manželkou můj muž by nepil (neběhal za jinými ženami,...)

2. Mění prostředí, aby vyhověl závislému.

Změňme synovi školu, ať není ve styku s těmi problémovými dětmi.

3. Když brání svého blízkého, rozčiluje se na celý svět.

Celý systém zákona je zkorumpovaný a mé dítě je souzeno nespravedlivě.

4. Jeho bolest roste.

Protože problémy v životě jeho blízkého nejsou řešeny.

5. Zhoršuje se komunikace.

Problémy nejsou řešeny, závislý si staví vysoké zdi na ochranu. Umožňovatel i závislý jsou v sebeklam.

6. Umožňování formuje zvyky.

Umožňovatel nabízí stále stejnou pomoc, aniž by posoudil její efektivitu nebo patričnost v současnosti. Má z pomáhání závislému pocit osobního uspokojení a tak nepřestane, aby posoudil, zda je to vhodná pomoc či zraňující.

umožňovat. Jednoho dne si Tim zabalil svůj oběd, nechal ho na kuchyňské lince a odešel. Večer jsem se ho zeptal, jak mu oběd chutnal, protože jsem věděl, že ho doma zapomněl. Řekl mi, že si vzal peníze na mléko a když ho v jídelně pil, jiný student se zeptal – „kdo chce mé jablko? Já ho nechci.“ Tim po něm rychle sáhnul. Potom jejich vedoucí pěveckého sboru přišel s kávovými koláčky pro všechny členy sboru, včetně Tima, jako ocenění výkonu při jejich posledním koncertu. Na závěr pracovníci jídelny řekli, že jsou

Za několik dní se to stalo znovu. S mou manželkou jsme se dohodli, že ho přestaneme v této oblasti jeho života zachraňovat. Řekli jsme mu: „Od teď máš ty sám plnou zodpovědnost za svůj oběd. Musíš si ho zabalit sám, musíš si pamatovat na to, aby sis ho vzal s sebou do školy. Pokud na to zapomeš, budeš bez oběda. Nebudeme ti to do školy nosit. Zakazujeme ti, aby sis půjčoval ve škole peníze na oběd. (Škola má politiku štědrých půjček pro studenty, kteří si zapoměli oběd.) V několika dnech si Tim oběd znovu zapomněl a za několik dnů znovu. Myslíte si, že se změnil a stal se zodpovědným ohledně oběda? Ne. Nebyla to žádná rychlá lekce vedení k dospělosti.

Někdy si svůj oběd zabalil a zapomněl ho na kuchyňské lince, jindy si zapomněl peníze na mléko. Jeho nejlepší přítel mu často dával část ze svého oběda, když si ho Tim zapomněl. *Ano, je spoustu dalších lidí, kteří budou vašim drahým „pomáhat“, když vy se rozhodnete neustoupit ze svého rozhodnutí přestat*

volné přídavky z toho, co zbylo a Tim dostal zadarmo hamburger. Je úžasné, jak Pán zabezpečuje! – opravdu Pán?

Tolik k lekcím, kdy jsme doufali, že zakoušení hladu naučí našeho syna, aby byl zodpovědný. Po zbytek školního roku jsme s manželkou vytrvali v našem rozhodnutí – Tim nevyhladověl k smrti, přestože zapomněl svůj oběd nepočítaně. Co vám chci ale říci je, že my jsme cítili bolest pokaždé, když jsme viděli, že oběd zapomněl. Jen několik prostých slov od nás a mohl se vyhnout hladu. Ale jen bychom tím upevnili jeho nezodpovědné jednání. Dnes je náš syn pastorem mládeže v jedné církvi v Detroitu. A ano – naučil se již mnoho o tom, být zodpovědným člověkem.

Příliš často rodiče pokračují v zachraňování svých dětí z problémů, když jsou ty problémy malé. Dříve než se rozkoukáte, vaše děti jsou v pubertě nebo dospívají, stále činí nezodpovědná rozhodnutí a vy je stále zachraňujete – ale nyní už jsou ty problémy velké.

Jedna babička mi nedávno napsala o svém vnukovi, který bere drogy. Ptala se: „Jsou někde nějaké informace o tom, co mají rodiče dělat s dítětem, které je na drogách?“ Zavola jsem jí a ona mi vyprávěla smutný příběh jejího syna, profesora na biblické škole. Vzal si nádhernou ženu, křesťanku, mají spolu tři děti. Dvě si vedou dobře, ale syn bere drogy. Odešel z prvního ročníku vysoké školy a bydlí zpátky doma u rodičů. Dávají synovi peníze na drogy a platí mu auto. Matce se moc nelíbí, aby si našel práci, protože by potom podle ní měl více peněz na drogy a tudíž více problémů. Modlí se za zázrak – ale sytí závislost – vše ve jménu lásky. Pokud má jejich syn změnit způsob svého života, musí rodiče přestat nabízet špatný druh pomoci. Mohl bych vyprávět příběhy lidí, kteří přišli do Teen Challenge, jeden za druhým – mnozí z nich se rozhodli hledat pomoc až poté, co jim jejich rodina přestala umožňovat závislost.

Když přestanete s umožňováním, přijde více problémů

Když přestanete umožňovat – když přestanete nabízet špatný druh pomoci – nemáte žádnou záruku rychlého řešení v životě vašeho drahého. Váš blízký se na vás možná dost naštve – a bude mít „dobrý“ důvod. Přestali jste ho zachraňovat. Nyní začal pociťovat bolestivé následky svého nezodpovědného jednání. Možná, že se vás pokusí i napadnout: „Co jsi to za křesťana! Neříká ti Bible, aby jsi pomáhal lidem, kteří to potřebují?“

Bolest motivuje ke změně

Když zachraňujeme našeho drahého od bolestivých následků nezodpovědných rozhodnutí, často zpomalíme jejich motivaci ke změně.

Použije jakýkoliv argument, aby na vás navalil vinu a odsouzení – nepouštějte si to do srdce. Musíte stát na faktech – obzvláště, pokud jste citliví a necháte se lehce přemoci city, hraním na city a pohledy. Musíte se držet faktů.

Bojíte se důvěřovat Bohu?

Když přestanete s umožňováním, možná to bude znamenat, že váš drahý půjde dál a hlouběji do věcí, které ho ničí. Možná si řeknete „Nemohu unést, když vidím svou dceru v takové bolesti a nebezpečí. Může být zabita! Potom bych nesl vinu za její smrt já. To nemohu dopustit!“ Bojíte se důvěřovat Bohu? Je váš Bůh dostatečně velký, aby viděl stopu vašeho dítěte, které jde po cestě rebelie? Je váš Bůh příliš zaměstnaný, než aby se osobně věnoval potřebám vašeho blízkého?

Otec marnotratného syna nebyl umožňovatel

Vložte vaši důvěru do příběhu marnotratného syna z 15. kapitoly Lukášova evangelia. Vidíme silný obrázek otce, který svému synu neumožňoval. Dovolil mu opustit domov, přestože si byl vědom, že jeho syn asi brzo rozhází své dědictví, na které on celý život pracoval. Pokud jste příběh četli víte, že vzpurný syn utratil vše, co měl a skončil v ohradě u vepřů a zemřel. Správně? Ne - ale není to to, čeho se mnoho lidí bojí, že se stane jejich dětem – pokud ho nechám po té cestě jít a nezastavím ho, zemře! Takže co přivedlo vzpurného syna do bodu změny? Skončil v ohradě u vepřů, šel ke svému psychiatrovi a ten s ním probral všechna traumata z dětství a našel odpovědi – Ne! Nejsem proti poradenství, ale poradenství není vždy odpovědí. Lukáš říká, že skončil u prasat. Byl tak hladový, že chtěl jíst zbytky po prasatech. Byl jsem vychován na malé farmě ve Wisconsinu. Měli jsme několik prasat a častokrát jsem je krmil. Ale nikdy jsem neměl chuť po nich jíst zbytky! Tento mladík musel být opravdu zoufalý!

Boží pomoc pro vzpurné děti

A tady je ta dobrá zpráva z ohrady pro prasata – Lukáš říká „a nikdo mu nepomohl“ (v českém překladu: „A toužil nasytit se lusky, které žrali vepři, ale nikdo mu je nedával.“, verš 16) Bůh nikoho neodsoudil, že nepomohl tomuto zoufalému mladému muži v ohradě pro prasata. Žádné hromové kárání těch, kdo nic neudělali. Kde byl otec? Proč nehledal svého syna? Nestaral se o to, že jeho syn hladověl k smrti? Otec byl doma - čekal v bolestivém pokoji. V pokoji, protože odevzdal svého syna do Božích rukou. V bolestivém pokoji, protože ho zraňovalo, že jeho syn trpí. Ale čekal na Boží řešení. Nemíchal se Bohu do cesty. A co se dělo synovi? Protože mu nikdo nedával ani zbytky po

prasatech, zakoušel bolest svého nezodpovědného chování. Následující slova ukazují přímo na pravdu, moc a efektivitu Božích způsobů pomoci tvrdohlavým dětem, které jsou chyceny do destruktivního způsobu života. Sám v ohradě pro prasata se říká, že: „přišel k sobě“ a řekl: „Jak mnoho nádeníků mého otce má nadbytek chleba, a já zde hynu hladem! Vstanu, půjdu ke svému otci a řeknu mu: Otče, zhřešil jsem proti nebi i před tebou. Nejsem již hoden nazývat se tvým synem. Učiň mne jedním ze svých nádeníků.“ (verše 17 – 19) Kdo má zásluhy za pomoc synovi v době jeho největší potřeby? Nikdo! V bodě, kdy hladověl k smrti – přišel k sobě. V tom nejnižším bodě svého života - Bůh stále věděl, kde přesně je. Syn udělal to rozhodnutí – správné rozhodnutí – které ho přivedlo na cestu obnovy – cestu života. Když potkal svého otce, přišlo opravdové pokání: „Otče, zhřešil jsem proti nebi i proti tobě.“ (verš 21) Přijal osobní zodpovědnost za své minulé skutky. Byl čas na radostný pokoj a oslavu!

Bůh není umožňovatel

- * *Bůh nenabídne špatný druh pomoci vám nebo vašim blízkým.*
- * *Nebude váš zachraňovat od následků vašeho nezodpovědného chování.*
- * *Nebude vám pomáhat způsobem, který by přizívoval problémy ve vašem životě.*
- * *Přestože vidí všechny vaše problémy, stále vás velmi miluje.*

Zoufalý, ale ne litující

Některé děti se chtějí vrátit domů – zoufalé – ale ne tak jako marnotratný syn. Jednou ke mě přišla do kanceláře žena pastora, hluboce zkroutěná. Před dvěma lety byl její syn na střední škole, ve vzpouře, zanedbával školu, užíval drogy. Dali mu s manželem tři pravidla:

- nebude užívat drogy doma
 - při školních akcích musí být do půlnoci doma
 - pokud přestane do školy chodit, musí si najít práci
- Znechucený takovými nestydatými pravidly, syn opustil domov a bydlel u různých přátel, dokud byl vítán. Nyní, po dvou letech volal matce, že se chce vrátit domů. Byla zkroutěná, že když řekne ne, neukáže mu Boží lásku *agapé* – bezpodmínečnou lásku. Zeptal jsem se jí: „Souhlasil váš syn s vašimi pravidly?“ „Ne“, řekla, „dal nám svůj vlastní soubor pravidel.“ Ujistil jsem ji, že udělala správnou věc, když řekla ne svému synu, který se chtěl vrátit bez změny postoje. Stále hledal někoho, kdo by ho zachránil od bolestivých následků jeho nezodpovědných rozhodnutí. Když přestanete být umožňovatelem svému drahému, nemáte žádnou záruku rychlé změny v jeho životě. Když se podíváte na příběh otce marnotratného syna – když nabídl dobrý druh pomoci, situace jeho syna se nejdříve zhoršila, než se začala zlepšovat.

Učit se, mít pokoj od Boha

Můžete mít pokoj ohledně toho, že Bůh má adresu vašeho drahého, nehleďte na to, jak hluboko je v hříchu. Jeho láska dalece převyšuje vaši. On ví, co na něho bude nejvíce platit, aby ho to přivedlo k bodu změny. Musíte důvěřovat Bohu – dokonce i když se věci zhoršují. Přestaňte nabízet špatný druh pomoci. Přestaňte přiživovat problém. Nenechte se klamat. Přestaňte se vysmívat Bohu. Důvěřujte Mu.

Složte v Boha svou naději

V šesté kapitole Galatským se nás Pavel snaží povzbudit, poté, co nás vyzval, abychom neklamali sami sebe popíráním Božího zákona setí a sklizení. „V konání dobra neumdlévejme; neochabneme-li, budeme

sklízet v ustanovený čas. A tak dokud je čas, číňme dobře všem, nejvíce však těm, kteří patří do rodiny víry.“ (Gal 6, 9 – 10) Pavel tu dvakrát pobízí “konat dobro“ lidem. Myslím, že je namístě říci, že pobízí k nabízení správného druhu pomoci – ne umožňování. Neochabujeme v nabízení správného druhu pomoci, což může v některých případech znamenat nabízet „drsnou lásku“. Nebudme umožňovateli pro druhé, obzvláště pak pro ty, kdo patří do rodiny věřících. Zaslíbení je pro nás jasné – pokud vytrváme, budeme sklízet – dobrou sklizeň. Pokud budeme nabízet špatný druh pomoci budeme sklízet sklizeň bolesti, problémů a lítosti.

Ježíš je připravený nám pomoci, abychom nabízeli správný druh pomoci. Nabízí nám moudrost při dělení těžkých rozhodnutí. A také stojí a čeká s otevřenou náručí na naše drahé, kteří opravdu potřebují jeho pomoc.

Umožňování Podněty k diskusi

Tyto otázky mohou být použity jako vodítko pro diskusi na toto téma ve skupině nebo se nad nimi můžete zamyslet sami. Pokud je to používáno ve skupině, rozumějte prosím, že se od vás nežadá, aby jste odhalili konkrétní detaily minulých hříchů, selhání nebo osobních zkušeností.

1. Jaké příklady umožňování (nabízení špatného druhu pomoci) jste viděli ve vaší rodině nebo u přátel?
2. Byli ve vašem životě lidé, kteří vám umožňovali nebo i v současnosti umožňují (nabízejí špatný druh pomoci) a zachraňují vás od následků vašich nezodpovědných rozhodnutí?
Jaký vliv měla nebo má tato „pomoc“ na váš život?
3. Je nějaký člen rodiny nebo přítel, kterému umožňujete?
Pokud ano, jak je vaše pomoc zachraňuje?
Jakých následků se bojíte, pokud byste té osobě nepomáhali?
4. Někteří lidé cítí vinu, když nepomohou druhému. Jak snadné je pro druhé, aby vás pocitem viny vyprovokovali k tomu, abyste jim pomohli?
5. Přečtěte si Přísloví 3, 5 – 6. Někdo bojuje se strachem: „Pokud svému blízkému nepomohu, stane se mu něco horšího – mohl by i umřít!“
A. Jak velkým problémem je tento strach ve vašem životě?
B. Jak těžké je pro vás důvěřovat Bohu, když přestanete s umožňováním?
6. Někdo má problém rozsoudit, zda jeho pomoc je umožňování či ne, špatný či dobrý druh pomoci.
A. Jak těžké rozsoudit to je to pro vás?
B. Na jakých verších z Bible můžete stát, abyste dělali dobrá rozhodnutí, jak pomoci vašemu blízkému?

Biblická místa pro další studium: Přísloví 1, Lukáš 15, Galatským 6, 7 – 10

Teen Challenge

Národní kancelář
Na Bendovce 24
181 00 Praha 8

tel: 271 743 607, 233 541 627
tcczech@gmail.com
www.teenchallenge.cz

Teen Challenge

je mezinárodní křesťanská organizace, která pracuje s drogově i jinak závislými. Vznikla v New Yorku a v České republice působí od roku 1994. Disponujeme celou sítí péče o závislé: primární prevence na školách, streetwork, kontaktní centra, komunity a následná péče pro absolventy léčby.

Název souboru:

Umoznovani

Adresář: C:\Documents

and

Settings\Owner.YOUR-

4BF442CABF\Desktop

Šablona: C:\Documents

and

Settings\Owner.YOUR-

4BF442CABF\Applicatio

n

Data\Microsoft\Šablony

Normal.dotm

Název: Umožňování

Předmět:

Autor: Teen Challenge

Praha

Klíčová slova:

Komentáře:

Datum vytvoření:

14.7.2005 11:22:00

Číslo revize: 6

Poslední uložení:

11.11.2008 10:27:00

Uložil: NKTC

**Celková doba úprav: 3
min.**

**Poslední tisk: 11.11.2008
11:33:00**

Jako poslední úplný tisk

Počet stránek: 4

Počet slov: 1 956
(přibližně)

Počet znaků: 11 546
(přibližně)